

מלחמת ששת הימים

תשכ"ז-1967

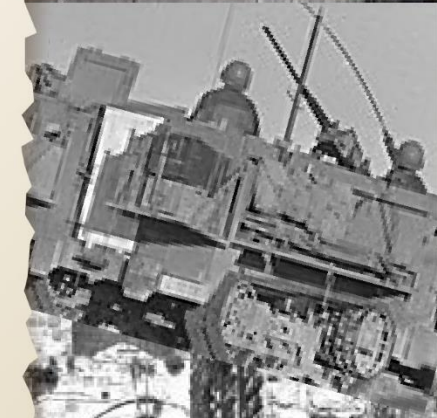
חלק ב'- מהלך המלחמה

עריכה: ר. אפשטין

מלחמת ששת הימים

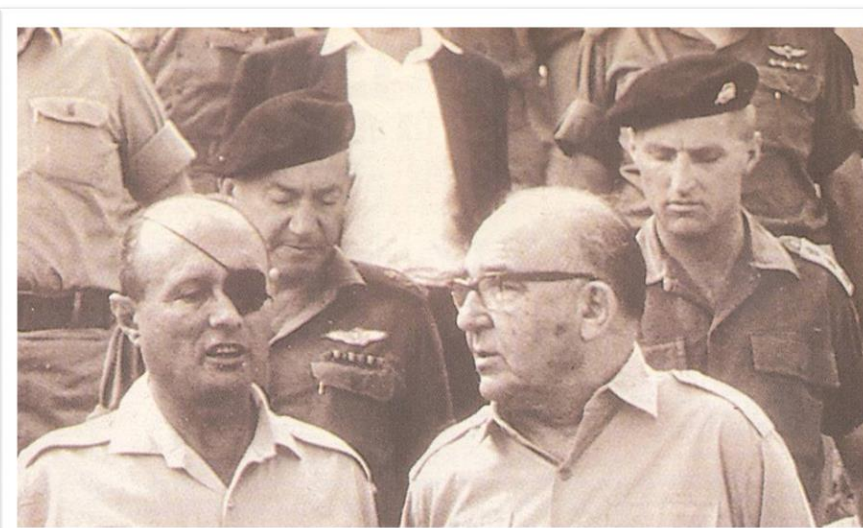

היציאה למלחמה

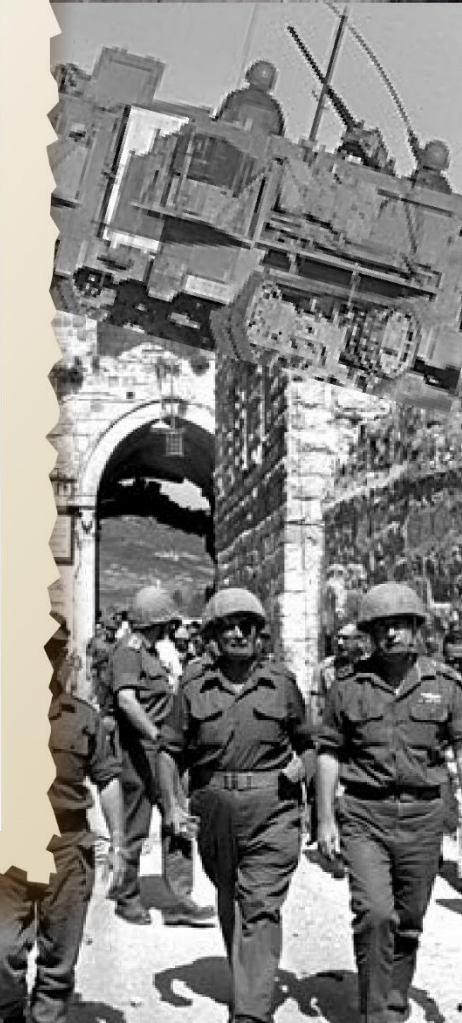
ב-1 ביוני הוקמה ממשלת אחדות לאומית ומשה דיין קיבל את תיק הביטחון מידי ראש הממשלה לוי אשכול.

ב-4 ביוני קיבלה הממשלה את ההחלטה לצאת למלחמה וב-5 ביוני יצא צה"ל למלחמת מנע.

מלחמת ששת הימים

מהלך מלחמת ששת הימים

מלחמת ששת הימים התנהלה בשלוש חזיתות בו-זמנית:

1. החזית הדרומית מול מצרים (בכניסה לסיני וחבל עזה)
2. החזית המזרחית מול ירדן (ביהודה ושומרון ובירושלים)
3. החזית הצפונית מול סוריה (בכניסה לרמת הגולן)

בתוך **שישה ימים** בלבד ישראל הסיגה את כוחות הצבאות הערביים ו**כבשה פי שלושה** משטחה.

מלחמת ששת הימים

החזית המצרית- החזית הדרומית

ב-5.6.1967- כ"ו באייר תשכ"ז, בשעה 7:45 בבוקר, החלו פעולות צבאיות.

מטוסים ישראלים המריאו מבסיסיהם ותקפו את שדות התעופה המצריים בסיני ובמצרים. בחסדי ה' תוך פחות משעתיים הושמדו רוב מטוסי חיל האוויר המצרי בעודם מקורקעים ויצאו מכלל פעולה.

תקיפות אלו היו הפתעה מוחלטת, ולמעשה הכריעו את המלחמה מראשיתה.

רק ביום הראשון של הלחימה הופצצו יותר מעשרה שדות תעופה במצרים והושתקו לגמרי למשך המלחמה. ברגע שנמחקה היכולת האווירית המצרית, שהייתה מרשימה בשל התמיכה הסובייטית, למעשה נגזר כבר ניצחון המערכה.

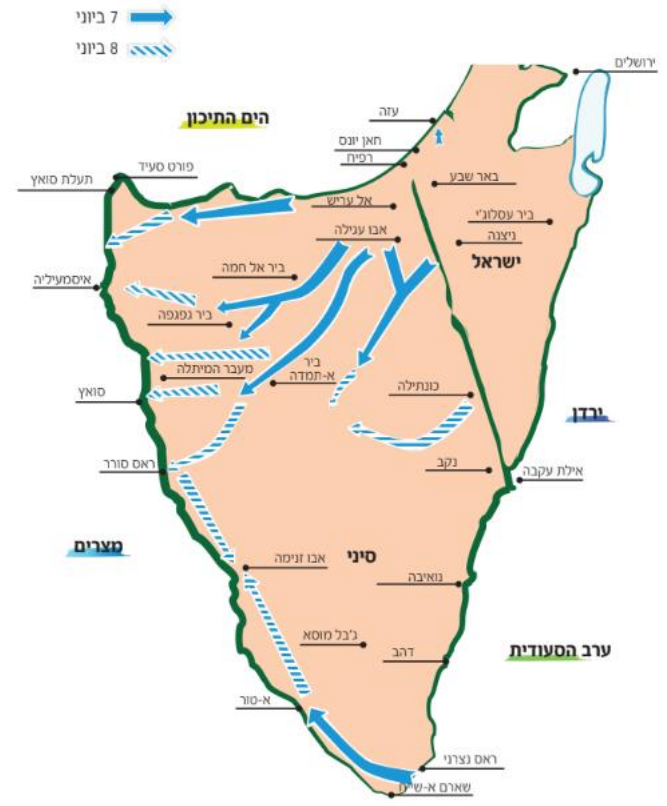
מלחמת ששת הימים

החזית המצרית- החזית הדרומית

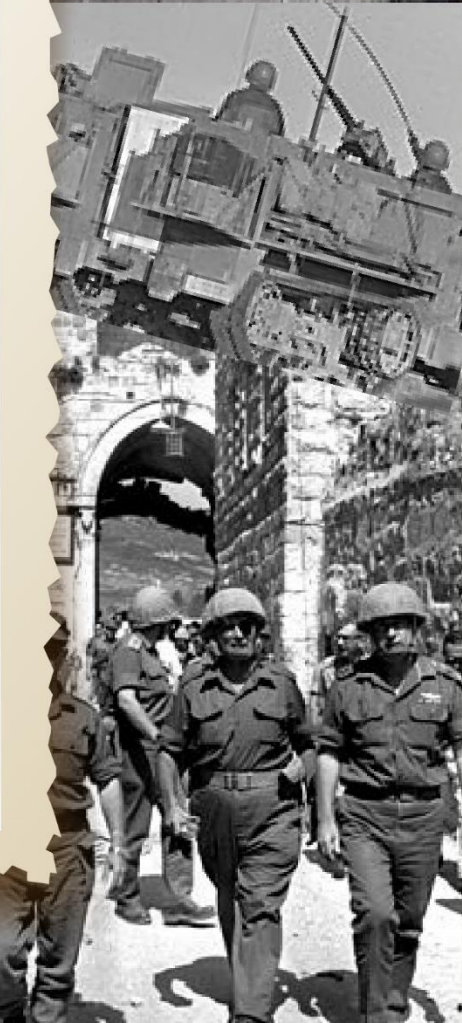
החזית הדרומית

במקביל להתקפה האווירית על מצרים הושמדו מתקנים אוויריים בסוריה ובירדן, והובטחה שליטת ישראל באוויר.

זמן קצר לאחר ההתקפה האווירית ניתנה פקודה להיכנס יבשתית לעבר מדבר סיני. חיל השריון התקדם לעבר חצי האי סיני. מאחר שלא התנהלה לוחמה מהאוויר, היו מטוסי חיל האוויר פנויים לסייע לכוחות היבשתיים וביצעו תקיפות מנע.

לאחר שלושה ימי לחימה ראשוניים הושלמה ההשתלטות על חצי האי סיני. כוחות צה"ל התייצבו על גדות תעלת סואץ ופתחו את מיצר טיראן.

מלחמת ששת הימים

120 מטוסים מצריים הושמדו
שדה התעופה באל-ערב נהפך לע"ח רבוב, חודש קול"ש בשידור ערבי

החזית המצרית- החזית הדרומית

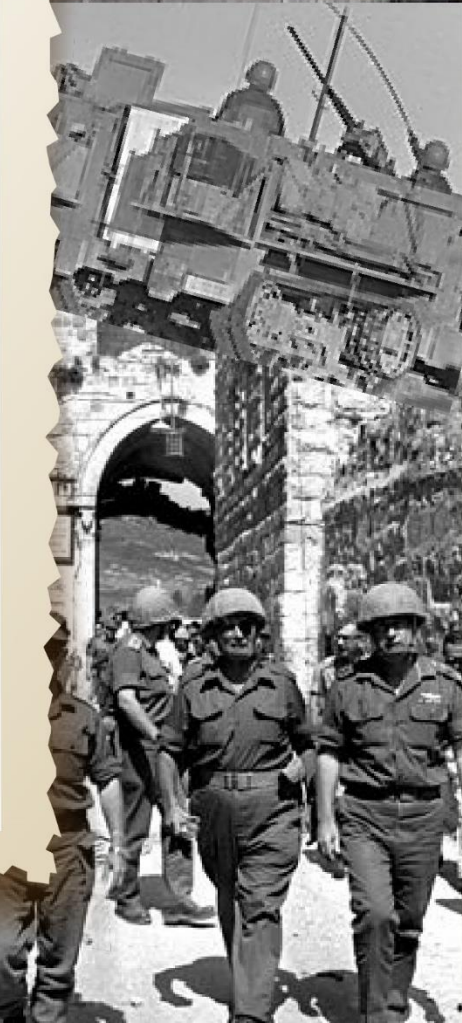
כוחות שיריון ברפיח

ספינת חיל הים בשארם א-שייח

מערביב
בריטניה וארה"ב ממתינות
לתשובת 30 מעצמות ימיות
קרבות אוויר ושריון בגבול
סדחת צה"ל נכנסו למערכה נגד כוח מצרי שנע לעבר ישראל

מלחמת ששת הימים

החזית הירדנית- חזית המרכז

במהלך תקופת ההמתנה העבירה ישראל דרך האו"ם מסר לחוסיין מלך ירדן כי אין לה כל כוונה לתקוף את ירדן. אולם הצבא הירדני, שהיה תחת פיקוד מצרי, קיבל הוראה לפתיחה באש.

עוד בשעות הבוקר של הלחימה בחזית המצרית נערכה שיחה טלפונית בין חוסיין מלך ירדן לנאצר, ובה דיווח נאצר על "הצלחותיו הצבאיות". בעקבות זאת החלו הירדנים לשגר פגזים כבדים על יעדים בשטח ישראל. מושבים בפרוזדור ירושלים הותקפו, ופגזים נפלו גם באזור המרכז ובתל אביב. בהפגזה בירושלים נפגעו בית הנשיא, משכן הכנסת וגן החיות התנכ"י.

כמו כן נערכו גם תקיפות אוויריות. בכך הפר חוסיין הפר את קו הפסקת האש מתש"ח.

חוסיין, מלך ירדן, 1960

מלחמת ששת הימים

החזית הירדנית- חזית המרכז

פלוגה ירדנית השתלטה על שכונת ארמון הנציב. כתגובה יצאו הכוחות הישראליים בהתקפה, ושכונת ארמון הנציב נכבשה. בצפון ירושלים התנהלו מערכות קשות בבית הספר לשוטרים "גבעת התחמושת", שהיווה נקודה אסטרטגית חשובה בשל סמיכותו להר הצופים, בו הייתה מובלעת יהודית. לאחר קרבות עקובים מדם נכבשו עמדות אלו. משם התקדמו הכוחות אל עבר העיר העתיקה, ובהמשך הצליחו בכיבוש רמאללה, לטרון והגזרות הצפוניות של הגדה המערבית ג'נין ושכם.

הפריצה לעיר העתיקה - שער האריות

מלחמת ששת הימים

החזית הירדנית- חזית המרכז

ביום השלישי ללחימה, בכ"ח באייר תשכ"ז, 7.6.1967 נכנסו לעיר העתיקה. מפסגת הר הצופים הכבושה, התקדמו להר הזיתים, ואחר כך פרצו אל שער האריות, הר הבית והכותל המערבי שוחררו. הפגישה המחודשת של יהודים עם שריד בית המקדש עוררה התרגשות רבה.

בעיצומם של הקרבות הושלמה מלאכת כיבוש העיר העתיקה כולה, כולל הרובע היהודי. במקביל להשתלטות על העיר העתיקה התמקדה הלחימה לעבר בית לחם, וחברון, באותו יום שוחררה גם מערת המכפלה וקבר רחל, חברון, בית לחם וגוש עציון. לאחר התמוטטות האויב הייתה ההתנגדות בגזרה זו קטנה, ובכך הושלם כיבושה של הגדה המערבית כולה. בלילה שבין ה-8-9 ביוני ביקש המלך חוסין הפסקת אש.

מלחמת ששת הימים

חזית המרכז

תגובת האדמו"ר מויז'ניץ בעל "האמרי חיים" ר' חיים מאיר הגר זצ"ל, על החזרת הכותל המערבי:

"..וביום רביעי, היום השלישי למלחמה, משנודע לרבנו זצוק"ל שנכבשה העיר העתיקה והכותל המערבי שוחרר, נתרגש מאוד, (איה הסופר שיכול לתאר את התרגשותו), פרץ בבכי... ואחר כך התחיל לרקוד, וכל מי שרק נכנס לחדרו, אמר לו בהתרגשות: "הכותל בידינו..." ושינן פעמים רבות: "רק שלא יאמרו 'כוחי ועוצם ידי', וידעו שהכל בא מכוחו של הקב"ה. אחרי זה באה ידיעה לרבנו זצוק"ל, שכבר התפללו מנחה ליד הכותל. רבנו זצוק"ל קם מיד ממיטתו (תוך כדי התרגשות עצומה שאינה ניתנת לתאר) וציווה לקרוא לחדרו פנימה כל מי שרק נמצא, והתחיל לרקוד, כשסביבו הקהל, את הניגון "והביאותים אל הר קדשי וכו'", וציווה להביא יי"ש ומזונות, וההרקדה נמשכה במשך שעה ארוכה."
(אז נדברו" – התאחדות תלמידי ויז'ניץ תשל"ט)

שאלות לדיון:

- הסבירו את חששו של האדמו"ר מויז'ניץ לאחר כיבוש העיר העתיקה והכותל המערבי.
- הסבירו- האם לדעתכם קיים חשש כזה גם בימי המלחמה הנוכחית- מלחמת "חרבות ברזל"?

מלחמת ששת הימים

החזית הסורית- החזית הצפונית

בימים הראשונים למלחמה שמרו הסורים על איפוק יחסי, מתוך רצון לבדוק את המצב בחזיתות האחרות. עם זאת, סכסוך הגבולות נמשך, והסורים אף הפגזו יישובים יהודיים שבגליל, כמו: היישוב "שאר יישוב" וקיבוץ תל-דן, ואף נעשה ניסיון הסתננות אליהם, אך הסורים נהדפו.

לאחר ארבעה ימי לחימה באזורי הארץ נערך דיון על הלחימה מול סוריה, והועלו תפיסות שונות בעניין כיבושה של רמת הגולן. המתנגדים חששו מהידרדרות במערכת היחסים עם ברית המועצות, אך מצוקת התושבים והאיום הסורי ברמת הגולן הביאו לדחיפה ממשית להגביר את הלחימה ולכבוש את הרמה.

אשכול ובגין בחזית הצפון

מלחמת ששת הימים

החזית הצפונית

ביום החמישי למלחמה החלו הכוחות הישראליים לפרוץ את הביצורים הסוריים החזקים שברמת הגולן. אופייה הטופוגרפי של הרמה והשטח ההררי הקשה, שמכריח לנוע כמעט רק בצירים מוגדרים, ויתרון השליטה של המחזיק ברמה, היוו מכשול.

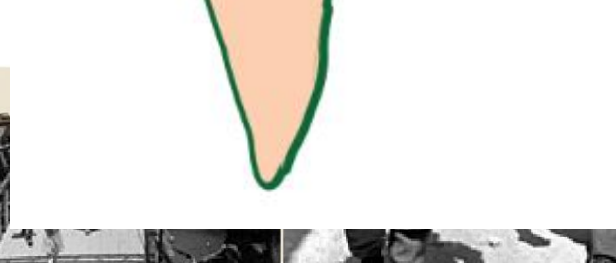
פרט לכך, היה לסורים יתרון של כוח רגלי, סוללת טנקים נכבדה, ובמיוחד מערך ביצורים מרשים.

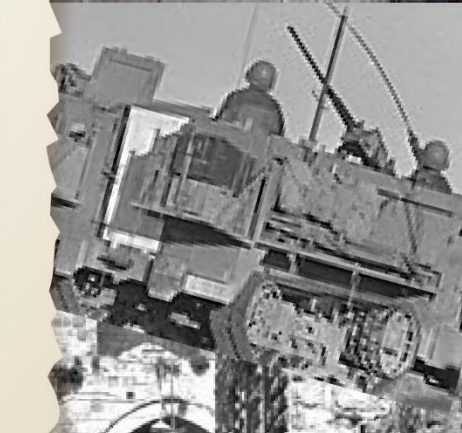
ביום החמישי הצליחו כוחות צה"ל לכבוש את העמדות שמצפון לגשר בנות יעקב. למחרת התקדמו לעבר העיר קוניטרה, שהייתה בירת הרמה הסורית. משם התקדמו בעזרת כוחות שריון וחיל רגלים והצליחו להגיע בצפון רמת הגולן אל כתף החרמון ולכבוש אותו.

בשעה 14:00 נפסקו הקרבות ברמת הגולן, ולמעשה הסתיימה המלחמה.

מלחמת ששת הימים

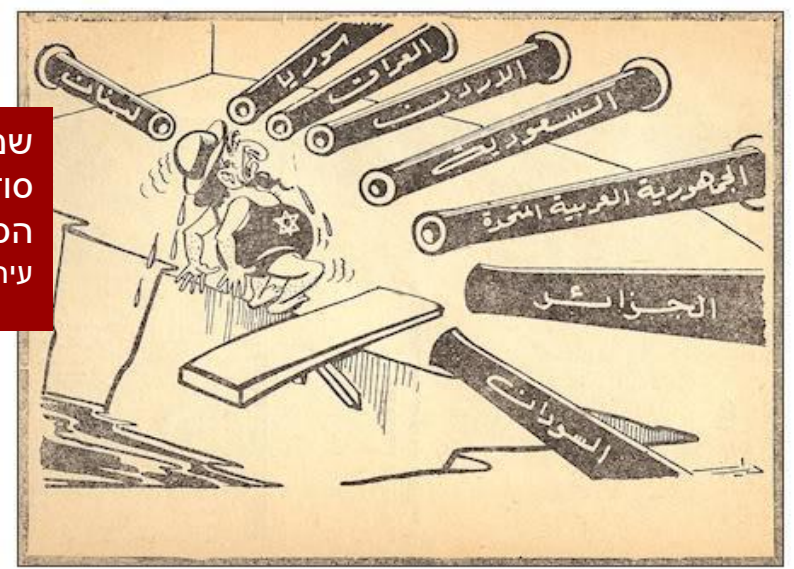

מעורבותן של מדינות ערביות נוספות

יחידות צבא עיראקיות השתתפו בלחימה בכל החזיתות- המצרית, הירדנית והסורית.
לבנון הצטרפה למלחמה באופן רשמי יומיים לפני סיום המלחמה אך לא הספיקה להוציא לפועל פעולות מלחמתיות.
ערב הסעודית (דרומית לירדן) העבירה, במהלך המלחמה, לתחומי ירדן, משלוח של 3,000 חיילים, אלה הוצבו באיזור רבת עמון (הבירה הירדנית) ולא הספיקו לקחת חלק בלחימה עם ישראל.
במהלך הלחימה כבשה ישראל כמה איים סעודיים, קטנים ולא מיושבים, בים סוף, האיים הושבו לסעודיה כעבור 10 שנים.

שמונה מדינות ערביות כתותחים מכוונים אל ישראל:
סודאן, אלג'יריה, האיחוד הערבי (מצרים), ערב הסעודית, ירדן, עיראק, סוריה, ולבנון.
עיתון מביירות, 31 במאי 1967

מלחמת ששת הימים

**ביום השישי בלחץ המעצמות והאו"ם הוכרזה
הפסקת אש.**

**כך שב-10 ביוני נכנסה לתוקף הפסקת אש עם
מצרים ירדן וסוריה**

מלחמת ששת הימים

מעין גילוי שכינה / הרב שלמה וולבה זצ"ל

מתי נפקח עינינו כולנו כאחד, כדתי וחופשי להכיר כי אין עבודתנו כאן בארצנו נורמליזציה במובן של גוי בין גויים, אלא, אם בגולה היינו עם השם בהסתר ובשפל המצב, נהיה כאן עם השם בגלוי, בגבורה, גבוהה ומפורסמת.

עוד דרך להשגחה העליונה להעלותנו לקראת תפיסה של עם השם: הם הנסים הגלויים שזכינו לראות במשך כל התקופה האחרונה, וביתר שאת במלחמה האחרונה, אשר רבו העובדות לאין ספור של נפלאות שראו הלוחמים בכל החזיתות. ראו כולם, כמאמין כאינו-מאמין את ידו של אלוקי ישראל העתיק מעין גילוי שכינה.

(הרב שלמה וולבה, בין ששת לעשור, תשנ"ד)

שאלות לדיון:

- הסבירו את דבריו של הרב וולבה- מה היא הצורה היהודית להביט על מאורעות מלחמת ששת הימים?
- כיצד מתקשרים דבריו של הרב וולבה לימינו אנו?
- אילו חיזוקים תוכלו לקחת מדבריו גם בימים קשים?

מלחמת ששת הימים

